

SERVIU EL SENYOR AMB ALEGRIA

Pregària d'Advent a Santa Maria, Verge Immaculada

A bans-d'ahir, divendres 8 de desembre, vam celebrar amb molt de goig la solemnitat de la Immaculada Concepció de la benaurada Verge Maria. Enmig d'aquest temps d'Advent, tot esperant la vinguda del Senyor, la contemplem a ella, la noia senzilla de Natzaret, la plena de la gràcia, alliberada del pecat.

La festa de la Puríssima, molt viscuda a les nostres parròquies i comunitats cristianes, és alegre i consoladora, però també exigent. En mirar la Mare de Déu, mirem-nos si us plau a nosaltres mateixos. Quan neix un infant, sovint constatem que aquell nen o nena s'assembla a la seva mare. I no hi ha goig més gran per a una mare que descobrir en el rostre del seu xiquet o xiqueta els trets de la seva pròpia fisonomia. Quan la Mare de Déu ens mira, descobrirà aquesta semblança?

En aquests dies d'Advent, temps litúrgic marià segons el papa sant Pau VI, mirem de disposar d'estones de silenci i recés. I davant una imatge o d'una icona de la Verge Immaculada, podem adreçar-li aquesta pregària:

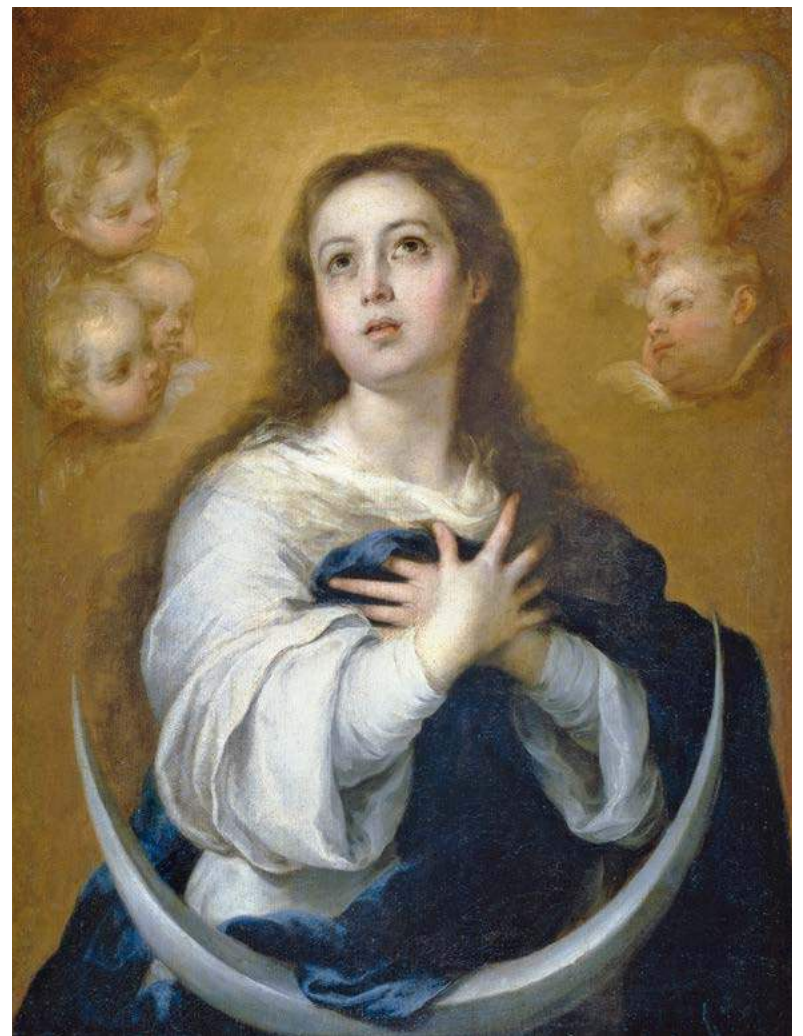
Santa Maria, Verge Immaculada, Verge del silenci, ensenyeu-nos a escoltar la Paraula que, dia rere dia, és vora nostre. Ensenyeu-nos a distingir l'única Paraula entre les nombroses paraules buides.

Santa Maria, Verge Puríssima, Verge del sí, ensenyeu-nos a estar sempre a punt per al bé, sempre disponibles contra tota por que ens bloquegi. Ensenyeu-nos la fe, que brilla en la foscor del misteri i que respon: «faci's». Ensenyeu-nos a creure que res no és impossible per a Déu.

Santa Maria, Verge Immaculada, Verge de la vida, formeu en nosaltres el fruit del vostre ventre, Jesús, per tal que la Paraula es faci carn també en nosaltres, i per tal que puguem convertir-nos en missatgers de l'esperança per a altres.

Santa Maria, Verge Puríssima, concediu-nos el do de la vostra mirada immaculada per tal de tractar i mirar les persones amb respecte i reconeixement, sense interessos egoïstes o hipocresies. Concediu-nos el do del vostre cor immaculat, per estimar sens mida, sense segones intencions, sinó cercant el bé de l'altre. Concediu-nos el do de les vostres mans immaculades, per tocar amb tendresa —com recorda el papa Francesc— la carn de Jesucrist en els germans pobres, en els malalts, en els descartats i desvalguts. Amén.

† **Sergi Gordo Rodríguez**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Hem començat el temps d'Advent. Visquem esperançats.

Ahir se'ns deia: «Vetlleu». Avui el missatge és «obriu una ruta al Senyor».

Ambdues, consignes per a preparar el Nadal. Commemoració del naixement de Jesús, inici de la nostra salvació. Gran notícia. La litúrgia d'aquest segon diumenge d'Advent ens vol disposar per a viure un esdeveniment important. Els fets importants cal preparar-los i fer-los viure.

El poble d'Israel, cinquanta anys deportat a Babilònia, sent un veu que crida en la ciutat: «En el desert obriu una ruta al Senyor». Calia fer pas en el desert físic que separava Babilònia de Jerusa-

«Obriu una ruta al Senyor»

lem. Pas per a un poble que, alliberat, retornava a casa seva. Una veu crida preparant un gran esdeveniment.

En temps del rei Herodes, una veu crida el mateix, ara però en el desert, «obriu una ruta al Senyor», en els vostres cors. La Bona Nova —l'evangeli— que anuncia Joan Baptista és la proximitat de la presència del Messies. Per acollir-lo cal preparar els cors, obrint un camí al Senyor.

Em sembla particularment important prendre consciència que la fe cristiana

és un camí, un recorregut i no un sistema religiós.

En un camí hi ha de tot: estones de marxa joiosa i moments de dificultat que requereixen esforç; dubtes en les cruïlles i dreteres temptadores... També recorreguts que poden ser molt estimulants o altres vegades ser seguits de manera rutinària i simplista. Tot forma part del camí.

En el camí de la vida cristiana cadascú fa el seu propi camí. Cadascú és responsable de l'«aventura» de la seva

pròpia vida. Cadascú va al seu ritme sense forçar res. Les persones vivim moments i situacions diferents. L'important és caminar, no aturar-se, escoltar la crida que a tots se'ns fa de viure de manera digna i profitosa.

Deixem que en el nostre Advent ressonin les paraules del profeta. Se'ns convida a obrir un camí per al Senyor. Un camí en el qual les «fondalades» de les nostres limitacions i inseguretats seran terraplenades; «les muntanyes i els turons» de l'autosuficiència seran abaixats; «el terreny escabros» de les ambigüitats i contradiccions serà anivellat.

Mn. Ramon Sàries

SERVID AL SEÑOR CON ALEGRÍA

Oración de Adviento
a Santa María,
Virgen Inmaculada

Anteayer, viernes 8 de diciembre, celebramos con mucho gozo la solemnidad de la Inmaculada Concepción de la bienaventurada Virgen María. En medio de este tiempo de Adviento, esperando la venida del Señor, la contemplamos a ella, la chica sencilla de Nazaret, la llena de la gracia, limpia de pecado.

La fiesta de la Purísima, muy vivida en nuestras parroquias y comunidades cristianas, es alegre y consoladora, pero también exigente. Al mirar a la Virgen María, mirémonos también a nosotros mismos. Cuando nace un niño, a menudo constatamos que aquel niño o niña se asemeja a su madre. Y no hay gozo más grande para una madre que descubrir en el rostro de su niño o niña los rasgos de su propia fisonomía. Cuando la Virgen María nos mira, ¿descubre este parecido?

En estos días de Adviento, tiempo litúrgico mariano según el papa san Pablo VI, miremos de disponer de ratos de silencio y retiro. Y ante una imagen o un icono de la Virgen Inmaculada, podemos dirigirle esta plegaria:

Santa María, Virgen Inmaculada, Virgen del silencio, enseñadnos a escuchar la Palabra que, día tras día, está cerca de nosotros. Enseñadnos a distinguir la única Palabra entre las numerosas palabras vacías.

Santa María, Virgen Purísima, Virgen del sí, enseñadnos a estar siempre a punto para el bien, siempre disponibles contra todo miedo que nos bloquee. Enseñadnos la fe, que brilla en la oscuridad del misterio y que responde: «hágase». Enseñadnos a creer que nada es imposible para Dios.

Santa María, Virgen Inmaculada, Virgen de la vida, formad en nosotros el fruto de vuestro vientre, Jesús, para que la Palabra se haga carne también en nosotros, y para que podamos convertirnos en mensajes de la esperanza para los demás.

Santa María, Virgen Purísima, concedednos el don de vuestra mirada inmaculada para tratar y mirar a las personas con respeto y reconocimiento, sin intereses egoístas o hipocresías. Concedednos el don de vuestro corazón inmaculado, para amar sin medida, sin segundas intenciones, sino buscando el bien del otro. Concedednos el don de vuestras manos inmaculadas, para tocar con ternura —como recuerda el papa Francisco— la carne de Jesucristo en los hermanos pobres, en los enfermos, en los descartados y desvalidos. Amén.

† **Sergí Gordo Rodríguez**
Obispo de Tortosa

Seminari de Vida en l'Esperit
a l'Hospitalet de l'Infant

Amb entusiasme i amb molta alegria es va donar per finalitzat el primer Seminari de Vida en l'Esperit que es va celebrar el cap de setmana del 6 al 8 d'octubre a la parròquia de Sant Pere de l'Hospitalet de l'Infant, on hi estaven convidats els feligresos de la parròquia local, de Masriudoms, de Vandellòs i de Pratdip. La celebració d'aquest seminari era una de les conclusions del document *Tres claus per desbloquejar una parròquia*, que es va treballar i presentar durant el curs passat a les quatre parròquies, on es constata de manera especial el poder de l'Esperit Sant com una de les claus per poder renovar qualsevol comunitat parroquial.

Fins a 25 persones —la majoria de l'Hospitalet de l'Infant— van participar dels diferents moments del seminari, que va tenir el seu punt àlgid amb la pregària de l'Efusió de l'Esperit el diumenge pel matí, abans de la missa dominical. El seminari va començar amb la primera xerrada del divendres, la missa

parroquial i l'adoració del Santíssim. El dissabte va ser un dia intens, amb dues xerrades més, una pregària de sanació pel matí i la missa vespertina parroquial. Tant el dissabte com el diumenge van començar amb la pregària de Laudes i la lloança del matí.

El seminari va ser dut a terme per una quinzena de membres del grup de pregària «Bona Nova» (Barcelona) de la Renovació Carismàtica Catòlica en l'Esperit (www.bonanova.cat), que van compartir la taula i la companyia dels diferents participants durant aquests dies.

Tenint en compte la reacció de la gent i els testimonis dels participants, l'Esperit va fer la seva «feina» durant aquest cap de setmana, tot constatant la necessitat de fer-ho més sovint i deixant tocats tots els qui eren presents. Esperem que també sigui una experiència que pugui ser vàlida per compartir i realitzar en altres parròquies del nostre bisbat.

Mn. Jordi Salvadó

EL PAPA FRANCESC A LA XARXA

@Pontifex_es: «Estimar com Jesús, això ens fa lluminosos, això ens porta a fer obres d'amor. No t'enganyis, amiga, amic, seràs

llum el dia que facis obres d'amor. Però quan en comptes de fer obres d'amor cap a fora, et mires a tu mateix, com un egoïsta, aquí la llum s'apaga» (6 d'agost).

@Pontifex_es: «Resem junts pels qui no han pogut venir a causa de conflictes i guerres. Somio amb la pau, somio amb joves que resen per la pau, viuen en pau i construeixen un futur de pau. Posem el futur de la humanitat a les mans de Maria, Reina de la Pau» (6 d'agost).

@Pontifex_es: «Quan posem Jesús en el centre de la vida, la nostra perspectiva canvia, i fins i tot enmig de treballs i fatigues, ens sentim embolicats per la seva llum, consolats pel seu Esperit, animats per la seva Paraula, sostinguts pel seu Amor» (8 d'agost).

@Pontifex_es: «Romanguem amb Crist, tractem de ser cada vegada més un amb Ell; seguim-lo, imitem-lo en el seu amor, en el seu anar a l'encontre dels altres; i sortim, tinguem l'audàcia de traçar nous camins per a l'anunci de l'Evangeli» (11 d'agost).

La Delegació de Missions celebrà la primera reunió del curs

El diumenge 8 d'octubre es reuní la Delegació diocesana de Missions a la parròquia Santa Magdalena de Vinaròs. En arribar ens va rebre el rector, Mn. Cristòbal Zurita, i a les 11.30 hores vam participar de la celebració de l'Eucaristia a la que hi assisteixen els diumenges els xiquets/es de catequesi de Primera Comunió.

El mossèn va fer una homilia molt entenedora adaptada a la seua edat. Els comentà la paràbola de la vinya i els digué que aquesta vinya som nosaltres. Tot seguit presentà la Delegació de Missions i després vam resar el Credo participant els xiquets de manera activa.

Tot seguit, el Sr. Eduard Blasco, membre de la Delegació de Missions, després de saludar tots, s'adreçà especialment als xiquets/es i els parlà de les missions i els missioners i de la celebració del DOMUND, que signi-

fica «Diumenge Mundial de les Missions». Eduard ens animà tots a tenir un cor missioner i des d'aquí també podem ajudar les missions mitjançant la pregària i contribuint en les col·lectes que s'organitzen.

Després vam passar al saló parroquial per celebrar la primera reunió del curs, presidida pel nostre delegat diocesà de Missions, Mn. Antoni Borràs. En primer lloc s'aprovà l'Acta de la darrera reunió i, tot seguit, vam passar al següent punt de l'Ordre del Dia: Agenda del nou curs 2023-2024. Mn. Antoni Borràs ens comentà el calendari de la Delegació de Missions preparat per a aquest curs. En acabar la reunió vam compartir un dinar de germanor a un restaurant, acompanyats i invitats per Mn. Cristòbal Zurita, en nom de la parròquia Santa Magdalena de Vinaròs.

Delegació diocesana de Missions

Confirmacions a Vilalba dels Arcs i Gandesa

Confirmacions a Vilalba dels Arcs

Confirmacions a Gandesa

Aquest cap de setmana, 14 i 15 d'octubre, hem tingut la visita del nostre bisbe a la Terra Alta confirmant a les parròquies de Vilalba dels Arcs i Gandesa. Durant l'homilia, el bisbe va recordar els

dons de l'Esperit Sant als joves i la valentia de la fe. Un cap de setmana de fe i emocions a la nostra comarca amb l'alegria de compartir també dos bons vermutos.

Mn. David Arasa

Confirmacions a La Cava

El dissabte 21 d'octubre, a la parròquia de Sant Miquel de La Cava de Deltebre, acollíem la primera visita del nostre nou pare i pastor, el bisbe Sergi, amb motiu de les confirmacions. Tretze xavals i xavals de la nostra comunitat parroquial rebien de les seves mans aquest sagrament que completa la seva iniciació cristiana. Abans de començar la celebració, el nostre bisbe es va poder trobar amb els nois i noies per

poder-los conèixer i xerrar una miqueta sobre el significat del sagrament que anaven a rebre. Els preguntava que sentien en el seu interior i que amb una paraula expressessin el que podia produir en ells la força de l'Esperit Sant.

El Sr. Bisbe, ja en la celebració, els va animar a continuar el seu camí com a joves cristians, sense dubtar, sense por, amb valentia.

Mn. Joan Guerola

AGENDA

► **Dilluns 11**, Teresianes, recés d'Advent per al clergat.

► **Diumenge 17**, TV2, a les 10.30 h, Missa.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

11. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Is 35,1-10 / SI 84 / Lc 5,17-26]. Sant Damas I, papa (hispànic, 366-384), venerat a Argelaguer; sant Pau de Narbona, bisbe; sant Sabí, bisbe; sant Daniel Estilita, monjo siríac; santa Ida, vg.; santa Maria Meravelles de Jesús, vg.

12. ■ Dimarts [Is 40,1-11 / SI 95 / Mt 18,12-14]. Mare de Déu de Guadalupe (Mèxic); santa Joana Francesca de Chantal (1572-1641), rel. viuda, fund. Saleses a Annecy (1610); sant Sinesi, mr.; beat Jaume de Viterbo, bisbe (agustiniana).

13. ■ Dimecres [Is 40,25-31 / SI 102 / Mt 11,28-30]. Santa Llúcia

(s. III-IV), vg. i mr. a Siracusa (Sicília); santa Otilia, vg. benedictina (s. VIII); sant Aubert, bisbe.

14. □ Dijous [Is 41,13-20 / SI 144 / Mt 11,11-15]. Sant Joan de la Creu (†1591), prev. carmelità (reformador de l'orde) i dr. de l'Església; sants Just i Abundi, mrs. a Baeza; sant Dioscor, noi mr.; sant Nicasi, bisbe i mr.

15. ■ Divendres [Is 48,17-19 / SI 1 / Mt 11,16-19]. Sant Valerià, bisbe; sant Urber, prev. a Osca; santa Cristina (Nina), esclava mr.; santa Silvia, vg.; sant Bonaventura de Pistoia, prev. servita.

16. ■ Dissabte [Sir 48,1-4.9-11 / SI 79 / Mt 17,10-13]. Urgell i Sant Fe-

liu de Llobregat: □ Sant Josep Manyànet (1833-1901), prev. d'Urgell, nat a Tremp, fund. Fills i Filles de la Sagrada Família (SF, 1870); sants Ananies, Azaries i Misael, joves companys de Daniel; santa Albina, vg. i mr.; santa Adelaida (o Alicia) de Borgonya (s. X); beata Maria dels Àngels, vg. carmelitana.

17. ■ Diumenge vinent, III d'Advent (lit. hores: 3a setm.) [Is 61,1-2a.10-11 / SI: Lc 1 / 1Te 5,16-24 / Jo 1,6-8.19-28]. Sant Joan de Mata, prev. provençal, cofund. Trinitaris (OSST, 1198); sant Llätzer, germà de Marta i Maria, de Betània, ressuscitat per Jesús; sant Esturmí, abat; sant Franc de Sena.

Diumenge II d'Advent (B)

COMENTARI

«Obriu una ruta al Senyor, un camí per al nostre Déu»

Ens anem apropant al Nadal i l'evangeli ja ens diu: *Jo envio davant teu el profeta missatger perquè et prepari el camí.* I, a continuació, explica: *Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí.* Es tracta de l'arribada del Senyor que ve a salvar el seu poble: cal tenir tots els camins arreglats perquè el Senyor pugui arribar fàcilment a la nostra vida. Aquest missatger és Joan Baptista. I com prepara l'arribada del Senyor?: *Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats.* Ell no perdona els pecats però amb la seva predicació fa que *tota la gent de Jerusalem i de tot arreu de Judea confessaven els seus pecats i es feien batejar per ell* com a signe de conversió. Però ja adverteix Joan: *Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant.* El baptisme de Jesús realment perdona els pecats. Isaïes comença recordant *que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa.* Però s'ha de preparar el camí per al Senyor: *S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana i el terreny escabrós serà una vall.* Tot serà camí pla, camí ral perquè pugui venir el Senyor a la nostra vida. A més, convida *el missatger que anunciï ben fort la Bona Nova, que porti bones noves a Jerusalem.* La gran Bona Nova és el naixement del Senyor, *el Senyor que arriba amb el seu poder de salvar.* També l'evangeli ha començat: *Lectura de l'evangeli, de la bona notícia, és a dir l'encarnació de Déu que porta la salvació del món i ofereix als homes la superació de les seves penes.* És una notícia joiosa, alegre, la millor bona notícia. I Pere parlant de la fi del món ens diu que *el dia del Senyor vindrà tot i que inesperadament* però ens recorda: *Penseu com heu de viure, amb quina santedat, amb quina pietat us heu de comportar. Esperem un cel i una terra nova però mentre esperem això que ell us trobi en pau, immaculats i irrepressibles.* Aquests són els camins que hem de preparar per al Senyor. Així ens ha de trobar el Senyor quan arribi per Nadal.

▶ Lectura del llibre d'Isaïes (Is 40,1-5.9-11)

«Consoleu, consoleu el meu poble», diu el vostre Déu. «Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, que ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.»

Escolteu una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabrós serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.»

Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la bona nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: «Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.»

▶ Salm responsorial (84)

R. *Senyor, feu-nos veure el vostre amor i doneu-nos la vostra salvació.*

▶ Lectura de la segona carta de sant Pere (2Pe 3,8-14)

Estimats, una cosa hi ha que no heu de perdre mai de vista: Per al Senyor tant és un dia com mil anys i mil anys com un dia. No és que el Senyor difereixi el compliment de les promeses, com ho suposen alguns; és que el Senyor és pacient amb vosaltres, perquè no vol que ningú es perdi, sinó que tothom arribi a convertir-se. Però el dia del Senyor vindrà; arribarà inesperadament com un lladre. Aquell dia el cel fugirà amb un estrèpit espantós, els elements, abrandats, es desintegraran, i la terra quedarà al descobert amb tot el que hi han fet. Tenint present, doncs, que tot això es desintegrarà, penseu com heu de viure, amb quina santedat i amb quina pietat us heu de comportar. Espereu la vinguda del dia del Senyor, i feu tot el possible perquè arribi aviat. Aquell dia el cel, inflammat, es desfarà, i els elements, abrandats, es fondran. Però nosaltres, tal com ell ens ho ha promès, esperem un cel i una terra nova, on regnarà la justícia. Per tant, estimats, mentre espereu això, mireu que ell us trobi en pau, immaculats i irrepressibles.

▶ Lectura de l'Evangelí segons sant Marc (Mc 1,1-8)

Comença l'evangeli de Jesús, el Messies, Fill de Déu. En el profeta Isaïes hi ha escrit això: «Jo envio davant teu el profeta missatger perquè et prepari el camí. Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí.» Complint això, Joan començà a batejar en el desert. Predicava un baptisme de conversió, per obtenir el perdó dels pecats, i anaven a trobar-lo de tot arreu de Judea, amb tota la gent de Jerusalem, confessaven els seus pecats i es feien batejar per ell al riu Jordà. El vestit de Joan era de pèl de camell, es cobria amb una pell a la cintura i s'alimentava de llagostes i mel boscana. I predicava així: «Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no soc digne ni d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant.»

▶ Lectura del llibre de Isaïes (Is 40,1-5.9-11)

«Consolad, consolad a mi pueblo —dice vuestro Dios—; hablad al corazón de Jerusalén, gritadle, que se ha cumplido su servicio y está pagado su crimen, pues de la mano del Señor ha recibido doble paga por sus pecados.»

Una voz grita: «En el desierto preparadle un camino al Señor; allanad en la estepa una calzada para nuestro Dios; que los valles se levanten, que montes y colinas se abajen, que lo torcido se enderece y lo escabroso se iguale. Se revelará la gloria del Señor, y la verán todos juntos —ha hablado la boca del Señor—.»

Súbete a un monte elevado, heraldo de Sión; alza fuerte la voz, heraldo de Jerusalén; álzala, no temas, di a las ciudades de Judá: «Aquí está vuestro Dios. Mirad, el Señor Dios llega con poder y con su brazo manda. Mirad, viene con él su salario y su recompensa lo precede. Como un pastor que apacienta el rebaño, reúne con su brazo los corderos y los lleva sobre el pecho; cuida él mismo a las ovejas que crían.»

▶ Salmo responsorial (84)

R. *Muéstranos, Señor, tu misericordia y danos tu salvación.*

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pedro (2Pe 3,8-14)

No olvidéis una cosa, queridos míos, que para el Señor un día es como mil años y mil años como un día. El Señor no retrasa su promesa, como piensan algunos, sino que tiene paciencia con vosotros, porque no quiere que nadie se pierda, sino que todos accedan a la conversión. Pero el Día del Señor llegará como un ladrón. Entonces los cielos desaparecerán estrepitosamente, los elementos se disolverán abrasados y la tierra con cuantas obras hay en ella quedará al descubierto. Puesto que todas estas cosas van a disolverse de este modo, ¡qué santa y piadosa debe ser vuestra conducta, mientras esperáis y apresuráis la llegada del Día de Dios! Ese día los cielos se disolverán incendiados y los elementos se derretirán abrasados. Pero nosotros, según su promesa, esperamos unos cielos nuevos y una tierra nueva en los que habite la justicia.

Por eso, queridos míos, mientras esperáis estos acontecimientos, procurad que Dios os encuentre en paz con él, intachables e irreprochables.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 1,1-8)

Comienza el Evangelio de Jesucristo, Hijo de Dios. Como está escrito en el profeta Isaías: «Yo envío a mi mensajero delante de ti, el cual preparará tu camino; voz del que grita en el desierto: "Preparad el camino del Señor, enderezad sus senderos"; se presentó Juan en el desierto bautizando y predicando un bautismo de conversión para el perdón de los pecados. Acudía a él toda la región de Judea y toda la gente de Jerusalén. Él los bautizaba en el río Jordán y confesaban sus pecados. Juan iba vestido de piel de camello, con una correa de cuero a la cintura y se alimentaba de saltamontes y miel silvestre. Y proclamaba: «Detrás de mí viene el que es más fuerte que yo y no merezco agacharme para desatarle la correa de sus sandalias. Yo os he bautizado con agua, pero él os bautizará con Espíritu Santo.»